

IV. Mednarodna znanstvena konferenca: "ZA ČLOVEKA GRE: DRUŽBA IN
ZNANOST V CELOSTNI SKRBI ZA ČLOVEKA"

Alma Mater Europaea - ECM –

Maribor, 11-12. marec 2016

ODZIVANJE ZDRAVSTVENEGA OSEBJA V PRIMERIH NASILJA V DRUŽINI KOT GA DOŽIVLJAJO ŽRTVE

Karmen U. Modic, univ. dipl. psih.

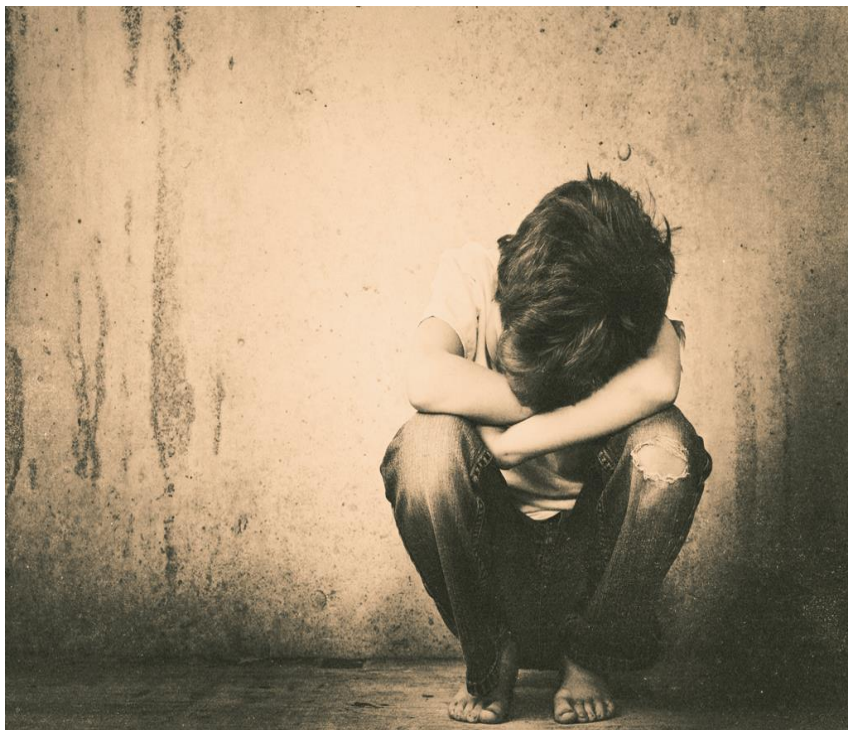
dr. Lilijana Šprah, univ. dipl. psih.

Družbenomedicinski inštitut, ZRC SAZU, Ljubljana

IZHODIŠČA RAZISKAVE

- **Posledice** izpostavljenosti NvD → veliko zdravstveno breme.
- **Zdravstveno okolje** → ključno za prepoznavanje NvD.
- **Žrtve NvD pogosteje vstopajo** v zdravstvene sisteme.
- Pripravljene so **razkriti svojo izkušnjo z NvD**, če jih ZO o tem povpraša; redko pričnejo pogovor o tem.
- **Razočaranje ob stiku z ZO** → huda **ovira** pri nadaljnem iskanju pomoči.
- **Žrtve NvD** → ZO naj bi se o tem pogovarjalo z vsakim pacientom saj gre za **“univerzalen pojav”**.

NAMEN RAZISKAVE

- **Stališča in**
- **Izkušnje** žrtev NvD glede zdravstvene obravnave
- Nadgraditi strokovne usmeritve

METODA

Centri za socialno delo, varne hiše, Zavod EMMA

Udeleženske

Anonimni vprašalnik

V stiku z ZO
(N=63; 66%)

Ni v stiku z ZO (N=33; 34%)

➤Ovire

➤ Sociodemografski podatki

- Institucije
- Zdr. službe
- Zdr. osebje
- Izkušnje
- Mnenje o ovirah
- Zadovoljstvo
- Primernost

VPRAŠALNIK

11. S katerimi od spodaj navedenih institucij ste bili do sedaj že v stiku zaradi svoje izkušnje nasilja v družini?

**označite lahko več odgovorov*

- centrom za socialno delo,
- policijo,
- nevladno organizacijo (društvo za pomoč žrtvam nasilja, telefon za klic v stiski),
- kriznim centrom ali varno hišo,
- zdravstvom (zdravstveno osebje: npr. zdravnik, medicinska sestra, patronažna sestra),
- drugo (navedite): _____.

	<i>zelo redko oz. nikoli</i>	<i>redko</i>	<i>občasno</i>	<i>pogosto</i>	<i>zelo pogosto oz. vedno</i>
	1	2	3	4	5
Pomanjkanje časa.	☐	☐	☐	☐	☐
Preobremenjenost z delom.	☐	☐	☐	☐	☐
Pomanjkanje sodelovanja z ostalimi pristojnimi institucijami in zdravstvenim osebjem.	☐	☐	☐	☐	☐

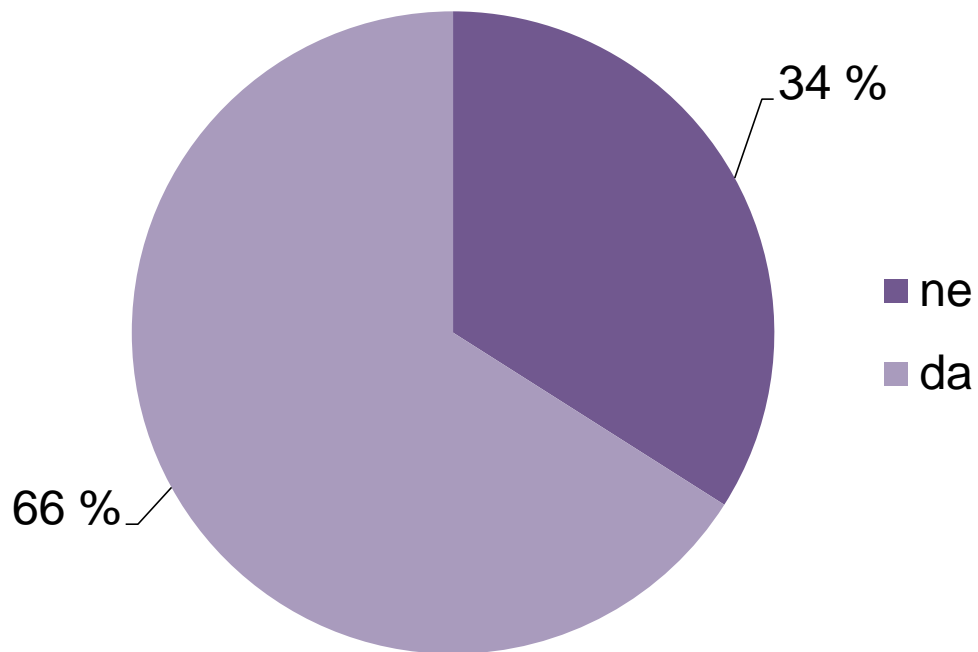
SOCIODEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI UDELEŽENK

Demografske spremenljivke	Kategorije	Bile v stiku (%)	Niso bile v stiku (%)
N		66	34
Otroci	ima otroke	84	87
Država rojstva	rojena v Sloveniji	68	87
Narodna/etnična pripadnost	slovenska narodnost	65	84
	druge narodnosti (npr. romunska, ruska, bosanska, srbska narodnost)	35	16
Okolje prebivališča	mestno	56	75
	primestno	25	12
	vaško	17	12
Dosežena izobrazba	osnovna šola	17	9
	srednje poklicno izobraževanje	35	37
	gimnazijsko, srednjetehtniško oz. drugo strokovno izobraževanje	24	28
	višješolski program oz. 1.bolonjsko st.	20	21
Trenutni status zaposlitve	zaposlena za nedoločen čas	14	22
	zaposlena za določen čas	13	9
	upokojena	13	6
	dijakinja/študentka	6	6
	brezposelna	52	50

REZULTATI

UDELEŽENKE, KI SO BILE / NISO BILE V STIKU Z ZO GLEDE NVD

UDELEŽENKE, KI NISO BILE V STIKU Z ZO GLEDE SVOJE IZKUŠNJE NVD

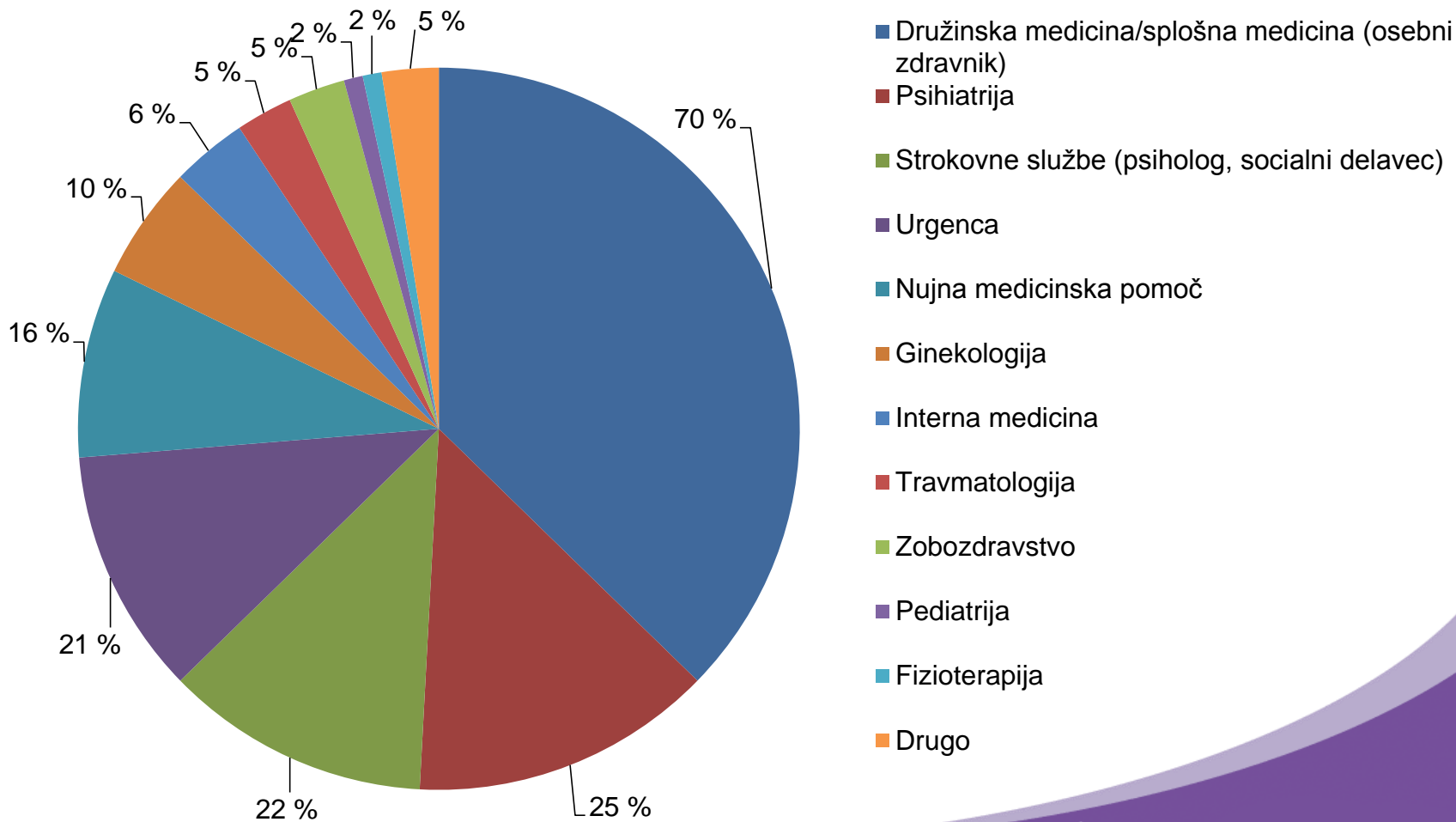
Ovire, zaradi katerih udeleženke niso iskale stika z ZO glede svoje izkušnje NvD
(izbrale so lahko več odgovorov)

Menim, da:	% udeleženk
... nasilje v družini ni problem , o katerem bi lahko govorila z ZO.	22
... mi zdravstveno osebje ne more pomagati .	19
... zdravstveno osebje nima časa za pogovor o nasilju v družini.	19
... zdravstvenega osebja ne zanima nasilje v družini.	12
... mi v zdravstvenih ustanovah ni zagotovljena zasebnost .	9
Povzročitelj nasilja mi je omejeval dostop do zdravstvene pomoči.	16
Imam slabe izkušnje s komunikacijo z zdravstvenim osebjem.	12
Drugo.	22

UDELEŽENKE, KI SO BILE V STIKU Z ZO GLEDE SVOJE IZKUŠNJE NVD

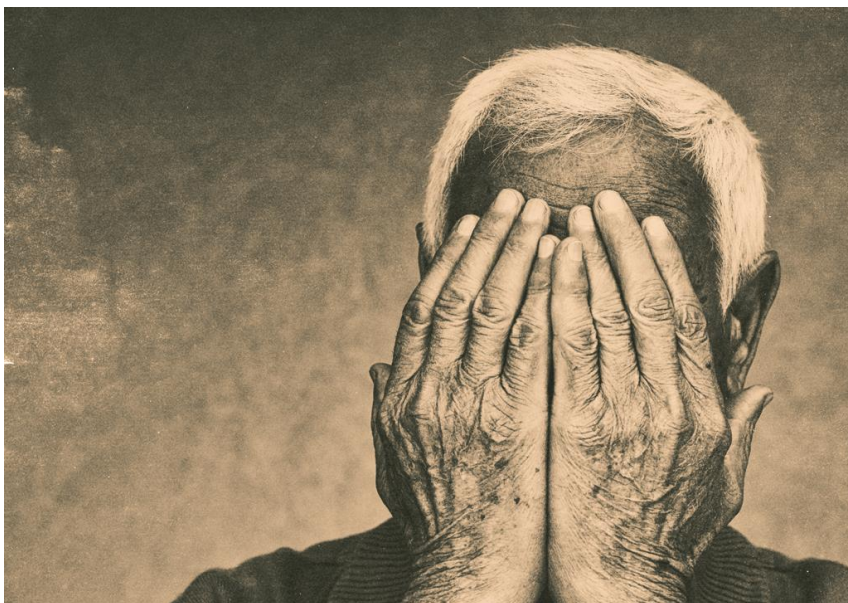
- Primernost ZO za obravnavo NvD → **58 % primerno / zelo primerno.**
- **20 %** udeleženk → stik z ZO hkrati tudi **prvi stik** z institucijo zaradi izkušnje NvD.
- INSTITUCIJE → **CSD (92 %), policija (90 %).**
- ZDR. OSEBJE → **družinski zdravnik (71 %).**
- **47 %** udeleženk → **zadovoljnih / zelo zadovoljnih** z obravnavo.

ZDRAVSTVENE SLUŽBE, KI SO UDELEŽENKE OBRAVNAVALE ZARADI NVD (IZBRALE SO LAHKO VEČ ODGOVOROV)

- **IZKUŠNJE** → ZO jih ni **obsojalo**, je spoštovalo njihovo **zasebnost**, jih je **poslušalo** in jim **verjelo**. V *najmanjšem obsegu so doživele*, da je ZO sodelovalo z **drugimi pristojnimi institucijami** in da je poskrbelo za njihovov trenutno **varnost**.

- **MNENJA O OVIRAH** → **pomanjkanje izkušenj in znanja** za ustrezno pomoč, **pomanjkanje sodelovanja z ostalimi pristojnimi institucijami** in **preobremenjenost z delom**.

ZAKLJUČKI

- **Vpogled v razloge**, da žrtve NvD ne iščejo pomoči v zdravstvu, **izkušnje** tistih, ki bile v stiku z ZO, s katerim ZO in službami najpogosteje vzpostavljajo stik ter kaj zaznavajo kot najpogostejše **ovire**.
- Vpogled v **dinamiko odnosov** med ZO in žrtvami → izpopolnjevanje intervencij!
- Priporočamo izobraževanje in osveščanje na **dveh** ravneh:
 - 1. širše **osveščanje** družbe in žrtev, da lahko v primeru izpostavljenosti NvD poiščejo **pomoč tudi v zdravstvu**;
 - 2. pri ZO izpopolniti **znanje**, dvigniti **kompetence in veščine sodelovanja in postopanja** v primerih sumov na NvD.
- **Družinska medicina!**

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

karmen.modic@zrc-sazu.si

Raziskava je potekala v sklopu projekta **Prepoznavna in obravnava žrtev nasilja v družini v okviru zdravstvene dejavnosti: smernice in izobraževanja za zdravstvene delavce**, ki je sofinanciran v okviru programa Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014. Koordinator programa je Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Zahvaljujemo se Zavodu EMMA, centrom za socialno delo in varnim hišam za pomoč pri pridobivanju podatkov.

Center za socialno delo
Maribor

